

АКСІОЛОГІЧНА ДОМІНАНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ ІНДУСТРІЇ ДОЗВІЛЛЯ

***КУХАРЕНКО А.А., КАНД., НАУК З СОЦ., КОМ.,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Постановка проблеми у загальному вигляді. Науковий інтерес до ціннісного змісту культурних індустрій, особливо розважального характеру обумовлюється тим, що під впливом глобалізаційних процесів культурний простір країни піддається певній трансформації. У зв'язку з зазначеним, збереження національної самобутності та традиційних культурних цінностей стає все більш гострою проблемою.

Дозвілля, у всьому його багатоманітності, характеризується значною виховною цінністю, що дозволяє розглядати його не лише як засіб культурного розвитку людини, але і як необхідну умову, що впливає на рівень комфортності та якості сучасного життя.

Оцінюючи індустрію розваг у контексті культури в цілому, й в туристській діяльності, окремо, слід вказати на ті соціальні наслідки, які часто дискутуються на сучасному етапі розвитку суспільства. Слід пам'ятати, що для прогресу недостатньо лише одних технологій, слід мудро підходити до цілей, засобів і цінностей нашої діяльності, бо, як зазначав Н. Віннер, «...у нас є знання, як зробити, але є ще одне, важливіше за «знання як зробити» – це знання, що робити [1, с 187]. Тому питання ефективної професійної підготовки менеджерів індустрії дозвілля, здатних реалізувати конкретні практичні завдання у соціально-культурних і спортивно-рекреаційних заходах, анімаційних програмах, впровадження яких передбачено туристичними підприємствами постають нагальними і вимагають акцентування ціннісно-сислової домінанти пізнавально-творчої діяльності фахівців відповідного профілю.

Нашому суспільству, насамперед, потрібна гуманна особистість, здатна до творчості, ініціативи, саморозвитку, самоосвіти. Характерною особливістю сучасних освітніх програм стає їх спрямованість на гуманізацію професійної підготовки студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ). Найважливішими процесами, що сприяють реалізації змісту гуманістичного навчання і виховання, є

розуміння універсальних загальнолюдських цінностей; оволодіння різними сферами життєдіяльності людини, які гуманізують її взаємовідносини з іншими людьми та сприяють духовно-моральному становленню фахівця, як толерантної особистості, що вмє співчувати й соціально-активно реалізовуватися в суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток сфери культури протягом тривалого часу не був пріоритетним в державній політиці України, що спричинило виникнення негативних явищ в українському суспільстві. 1 лютого 2016 р. Кабінетом Міністрів України схвалено «Довгострокову стратегію розвитку української культури – стратегію реформ», відповідно до якої стратегічними напрямками реформ є забезпечення державної підтримки національного культурного продукту і провідної ролі митців та менеджерів культури у творенні, поширенні та збереженні національного культурного надбання; формування попиту і споживача сучасних культурних послуг; культурної політики та ринкових умов; вдосконалення культурної освіти; формування цілісного інформаційно-культурного простору; підтримки інновацій, креативних індустрій, що відповідають викликам XXI ст.

Ґрунтовному аналізу дозволя як суспільного явища та окремим його аспектам було присвячено роботи зарубіжних вчених С. Бест («Leisure Studies: Themes and Perspectives»), К. Робертса («Leisure in Contemporary Society»), «The Leisure Industries»), С. Ройска («The Labour of Leisure The Culture of Free Time», «Leisure Theory»), Дж. Торкільдсена («Leisure & Recreation Management») та інших.

Проблема підготовки фахівців до професійної діяльності у сфері дозволя досліджувалися А. Арнольдовим («Социальная педагогика»), Н. Рибіною («Социальный педагог как организатор культурно-досуговой деятельности»), Л. Тарасовою («Формирование жизненной устойчивости инвалидов в процессе социокультурной анимации в учреждении культуры»), В. Суртасвим («Социально-педагогические особенности молодежного досуга»), С. Шмаковим («Досуг как социально-педагогическая проблема»), у контексті туристичної діяльності – Ю. Геніуш («Эстетическое развитие будущих специалистов туристской анимации в туристском вузе»).

Однак питання безпосередньої підготовки менеджерів індустрії дозволя, їхнього професійного зростання й підвищення кваліфікації, відображено у поодиноких працях, серед яких необхідно зазначити статті М. Аріарського («Современный специалист социально-культурной деятельности и система его формирования»),

С. Іконнікової та І. Новікової («Международный опыт педагогической подготовки специалистов сферы досуга»), В. Кірсанова («Класифікація функцій і підготовка кадрів соціокультурних аніматорів у французькій культурології дозвілля (60-90-ті роки)»), навчальних посібниках Т. Кисельової («Теория досуга за рубежом») та М. Ярошенка («Социально-культурная анимация»).

Розглядаючи процес залучення людини до соціокультурної практики у сфері дозвілля вчені Т. Кисельова та Ю. Красильников стверджують що це є самостійною складовою загальної системи соціалізації особистості, соціального виховання та освіти [2]. В. Туєв пропонує розглядати соціально-культурну діяльність як процес, що управляється суспільством та його соціальними інститутами, як процес, до якого активно залучається людина [3]. Цікавою для нашого дослідження є думка А. Маркова та Г. Бірженюка, що визначають соціально-культурну діяльність як діяльність соціального суб'єкта (особистості, спільноти, соціального інституту, етносу, нації), «сутність та зміст якого складають процеси створення, збереження, трансляції, засвоєння та розвитку традицій, цінностей та норм культури – художньої, історичної, духовно-моральної, екологічної, політичної» [4].

Підсумовуючи напрацювання вище заданих авторів можна стверджувати, що соціокультурна діяльність – це процес, генерований і реалізований суспільством в особі працівників соціокультурної сфери з метою культуризації та соціалізації кожного його члена. Ми погоджуємося з думкою відомого українського вченого О. Сасихова, який вважає, що соціально-культурний процес складається з трьох «джерел», трьох взаємопов'язаних видів діяльності: високої культурної творчості, культурно-просвітницької роботи та культурно – дозвільної діяльності [5]. Однак поза межами досліджень, на жаль, залишаються невирішеними такі питання, роль і місце цінностей у професійній підготовці менеджерів сфери дозвілля, перспективи їх творчої самореалізації.

Формування цілей статті. Тому доцільним видається проаналізувати сучасний стан розвитку індустрії туризму та виявити аксіологічні доміанти підготовки фахівців, чия діяльність у майбутньому буде безпосередньо пов'язана із організацією вільного часу, організацією анімаційних послуг в туристичних комплексах, готелях, базах, пансіонатах, санаторіях тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасне суспільство вимагає від системи освіти докорінного переосмислення

парадигми навчання і виховання молоді, освоєння прогресивних технологій духовного становлення особистості, створення умов для реалізації її сутнісних чинників, особливо це стосується застосуванні різних видів творчої діяльності. Йдеться, про такі освітні ідеї, концепції та технології, у центрі яких – особистість окремої людини з її потребами й інтересами, життєвими проблемами і драмами. Головними завданням освіти є не лише пізнання законів природи, а й особистісно-ціннісне оволодіння гуманістичною методологією творчого пізнання світу і гармонізації відносин. Сучасна освіта та виховання має передбачати, насамперед, розвиток здатності особистості до творчості. Формуючи власний громадянський, професійний статус, стикаючись з багатьма больовими точками сучасного суспільства, фахівець соціально-культурної сфери покликаний узяти на себе місію виховання активного, ініціативного, самостійного громадянина, освіченої, культурної людини, дбайливого сім'янина і майстра у своїй професійній діяльності, здатного до постійного життєвого самовдосконалення.

Похідною від функцій освіти і виховання є функція організації вільного часу, що відповідає суспільним потребам в культурних формах дозвілля, емоційної розрядки та ін. Таким чином, збереження якісної освіти й належного рівня викладання у вітчизняних вузах передбачає; здійснення змістового аналізу навчальних дисциплін з урахуванням підготовки спеціалістів відповідного профілю – «Менеджмент і дозвілля», «Туризм та індустрія дозвілля», «Організація анімаційних послуг», нагальним поривання здійснюється пошук нових психолого-педагогічних технологій, спрямованих на розкриття та реалізацію життєтворчого потенціалу кожної особи, становлення і індивідуальний розвиток її власного «Я», розкриття творчих здібностей людини, впровадження різноманітних форм рекреаційної діяльності.

Останніми роками в Україні прискореними темпами розвивається індустрія туризму, яка є великим господарським комплексом, що охоплює значну кількість людей, від кваліфікації яких залежить його ефективність загалом. При цьому доводиться визнати, що допоки в цій сфері недостатньо висококваліфікованих, творчих спеціалістів. Особливо гостро відчувається нестача професіоналів з організації цікавого повноцінного дозвілля в туристичних комплексах, готелях, базах відпочинку, пансіонатах і санаторіях.

Становлення й розвиток готельної індустрії органічно пов'язано з історією соціокультурного розвитку людини і людства.

Першочерговим у цьому універсальному контексті має бути реалізація поліфункціональної потреби у подорожах, супроводжуваного надання тимчасового притулку, харчування та відпочинку. Сучасна індустрія туризму – це великий господарський комплекс, до якого заохочено значну кількість людей, від кваліфікації яких залежить його ефективність загалом.

Слід зазначити, що однією з серйозних передумов здорового ставлення до власної культури є наскрізне зацікавлення історією рідного краю. оскільки подача справжнього продукту можлива лише за умов правильної акцентуації на духовній природі явищ, ваумливому розкритті історичних реалій та багатотомового доробку народу. Інакше завдяки лише маркетинговим чинникам можливо досягти тільки підвищеного рівня комфорту безвідносно до культурного середовища, що вихолощує саму природу туризму. Саме культурологічний підхід надає змогу виокремити та відповідно трансформувати ексклюзивний матеріал, цілком придатний для оформлення позитивного досвіду щодо концептуальної природи внутрішнього туризму. Колосальні ресурси необхідно сьогодні задіяти задля створення та підтримання іміджу рідного краю, інтерпретації багатьох складних і цікавих зрізів національного людського існування.

Сфера дозвілля поєднує найрізноманітніші види людської життєдіяльності, адже людина на дозвіллі не обмежена зовнішніми чинниками і залежить лише від своїх внутрішніх бажань та уподобань. Діяльність, якою людина займається у вільний час, відбиває сутність, взаємозв'язок та розподіл основних видів дозвілля, таких як самоосвіта, любительські заняття, оздоровча діяльність, споживання культурних цінностей, спілкування, пасивний відпочинок, творчі заняття тощо. Слід зазначити, що суспільство виступає системою суб'єктивного типу, тому воно є носієм соціальної та культурної активності, яка проявляється в потребі членів громади змінювати або підтримувати основи своєї життєдіяльності відповідно до власних ціннісних орієнтацій. Істинно соціально-культурна активність полягає в спрямованості на зміну обставин життя з користю для себе та інших людей.

Сучасні світові тенденції організації, розвитку і функціонування культурно-дозвільних практик характеризуються активним запровадженням креативного підходу до створення, популяризації і впровадження анімаційних послуг. Розглядаючи креативність як певну творчу здібність, індивідуальність, ми наголошуємо на її унікальній якості, яка характеризується інноваційністю, неповторністю щодо

створення принципово нових ідей щодо ефективності розвитку і функціонування туристської галузі.

Креативне мислення у підходах до викладання організації культурно-дозвільної діяльності, як учбової дисципліни дозволить вирішувати складні професійні завдання, творчо підходити до їх впровадження, що призведе до популярності і просування створених послуг на сучасний культурно-дозвільний ринок. Креативність – це не поодинокі явище в організації дозвілля, вона повинна мати вираз в усіх життєздатних компонентах соціокультурної діяльності. Активне запровадження інновацій, дозволить вивести організацію та навички вміння надавати професійні дозвільні послуги на лідируючі позиції діяльності сучасного менеджера зеленого туризму, що надає підстави задля виокремлення перспектив розвитку соціокультурної діяльності й тим самим залучити інвестиції на її реалізацію.

В результаті, поліпшення життя громадян та збільшення рівня споживання дозвільних послуг призводить до покращення та розвитку технології виробництва товарів дозвілля. Технологічні інновації, у свою чергу, передбачають покращення продуктів. Таким чином, нові можливості для дозвільного споживання часто постають щоб випереджати будь-яке збільшення багатства, що виникає з підвищення продуктивності праці. Це призводить до прагнення все більших і більших доходів, щоб забезпечити доступ до більш широкого спектру товарів і послуг, що пропонуються

Попит на розваги характеризується рядом особливостей [6]. Масштаби попиту залежать від наявності та обсягу вільного часу, соціально-демографічних характеристик і доходів населення. Чинники участі в розвагах – стать, вік, культурний рівень, освіта, рід занять, особливості виховання і установок, стимули. Потреби в розвагах пов'язані з життєвим циклом людини, а також річних, місячних, тижневих і добових циклами. Розваги, як правило, комбінуються з іншими заняттями: відпочинок плюс розвага, спорт плюс розвага, навчання плюс розвага та ін.[7].

Завдяки якісній організації дозвільних послуг щодо туристичної індустрії, здійснюється політична та ідеологічна функції забезпечується широкий діалог і міжнародні зв'язки, здійснюється інтеграція країни до світового економічного та соціокультурного простору, реалізуються іміджеві цілі, демонструються переваги національної економіки, культурної сфери та способу життя..

Культуризація анімаційної діяльності відбувається за допомогою спеціально розроблених програм. Ці програми орієнтовані як на

психоемоційне відновлення людини, так і на покращення його фізичних кондицій. Духовно-творчий характер рекреаційної анімації дозволяє перевести психоемоційну сферу людини з режиму повсякденних витрат енергії на, нехай і тимчасовий, але корисний для психіки режим накопичення позитивних емоцій. До того ж, під час цього процесу розширюється світогляд людини, а під час активних фаз участі в анімаційних діях – покращуються фізичні кондиції рекреанта: нормалізуються кровообіг, робота серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату тощо.

Для створення анімаційно-рекреаційних програм використовуються різноманітні форми рекреаційної анімації. Науково обгрунтоване поєднання цих форм під час відпочинку, на думку С.М. Килимистого оптимізує рекреаційні процеси в організмі рекреанта. У свою чергу, близькі за змістом, жанровими та функціональними ознаками форми створюють певний вид рекреаційної анімації [8]. Туристична анімація теж має музично-пісенну, танцювальну, вербальну, ігрову, святкову й видовищну складові. Але її специфіка, що базується на переміщенні у просторі, обумовила появу різновидів анімаційної діяльності, притаманних лише тим видам туризму, які не передбачають довгострокового стаціонарного відпочинку: культурно-пізнавальним, анімаційним і професійно орієнтованим. Так музично-пісенна анімація під час подорожі може трансформуватись у важливі культуро насичені форми фестивалю, конкурсу, концерту, сам факт існування яких стає важливим мотиваційним чинником туриста, що обирає засобом задоволення своїх духовних потреб подієвий туризм.

Арт-терапія виконує три основні функції: компенсаторну, розвиваючу, навчальну. Компенсаторна функція полягає в тому, що домінанта активності людини переходить із зони відношень з оточуючим світом, де вона за якихось причин не може досягти успіху, в зону, доступну для її контролю та ефективного впливу. Розвиваюча функція – механізм її впливу полягає в тому, що за рахунок удосконалення навичок суб'єкт поширює зону власного контролю та взаємодії з оточуючими. Навчальна функція – ефективність її реалізації досягається за рахунок використання вже існуючих навичок, що дає можливість здійснювати гнучкий перехід від умінь людини до того, що їй необхідно засвоїти

Особлива значущість та цінність арт-терапії у сучасному освітньому просторі обумовлюється її спроможністю здійснювати індивідуальний вплив на особистість дитини. Через включення її у

художньо-творчу діяльність ми отримуємо унікальну можливість не лише впливати на формування творчого світогляду дитини та виховання відповідної системи цінностей, а й забезпечити необхідні умови для формування адекватного соціокультурного досвіду. Моделювання в невимушених умовах зовнішніх людських стосунків та внутрішніх переживань через мистецтво та художньо-творчу діяльність сприяють закладенню психічного та, фізичного здоров'я дітей. Це все і визначає беззаперечну цінність арт-терапії та можливості її використання в умовах навчально-виховного процесу.

Таким чином, можна довести, що соціально-культурна практика туризму – це зміст і результат соціокультурної діяльності людей у взаємодії один з одним і з навколишньою дійсністю. При цьому маються на увазі і самі соціокультурні дії, і комунікації, що виникають між людьми у зв'язку з цими діями, і соціокультурні форми, які створюються в результаті цих дій. Окрім зазначених функцій, соціокультурна практика передбачає також пошук і апробацію нових видів організації життєдіяльності соціуму, форм комунікативної взаємодії, способів поширення морального, естетичного, правового досвіду. Механізмом переходу та пристосування до неминучих соціальних інновацій, на думку С. Ягодзінського, і є соціокультурні практики, які покликані зняти первинні конформістські настрої та продемонструвати переваги й потенціал нововведень [9].

Висновки. Аксіогенна природа організації дозволяє в туристичному сегменті має демонструвати модель комплексного відпочинку, сутність якого полягає в поєднанні активних культуро творчих і комунікаційних форм. Так, наприклад, музична-пісенна анімація під час подорожі може трансформуватися у важливі культуро насичені форми фестивалю, конкурсу, концерту, які задовольняють духовні потреби відпочиваючих, що в свою чергу сприяє реалізації сенсоутворюючої, орієнтаційної, нормативної, регулюючої, контролюючої функцій, які всесторонньо і глибоко мають пронизувати національну туристичну індустрію, інформувати про її життєздатність, пріоритетність, розширення рекреаційних, економічних зв'язків та підкреслювати її феноменальність.

Ціннісні домінанти становлять фундамент дозвілєвої діяльності й формують духовність на кращих традиціях української культури засобами народної творчості та дозволяють визначити стратегію, перспективи підготовки майбутніх професіоналів індустрії дозвілля.

На сучасному етапі менеджер індустрії дозвілля повинен вміти:
– не лише вирішувати нагальні соціально-культурні проблеми, але

й самостійно створювати умови для залучення населення у культурно-творчу, дозвіллєву, рекреаційну діяльність;

– моделювати різноманітні соціально-культурні й розважальні програми;

– прогнозувати й планувати діяльність особи в умовах вільного часу;

– надавати науково-методичну та інформаційну допомогу працівникам соціальних, культурних установ, творчих колективів, любительських об'єднань;

– систематично вивчати, узагальнювати й використовувати позитивний досвід роботи соціально-культурних закладів

Література.

1. **Винер Н.** Кибернетика и общество / Н. Винер; общ. ред. и предисловие Э.Я. Кольмана; перевод Е.Г. Панфилова. – М.: Изд-во Иностранной литературы, 1958. – 200 с.

2. **Киселева Т.Г.** Основы социально-культурной деятельности: [учебное пособие] / Т.Г. Киселева, Ю.Д. Красильников. – Москва, 2000. – 164 с.

3. Социально-культурная деятельность: история, теория, образование, практика: межвуз. сб. науч. ст. / Ред.-сост. В. В. Туев. – Кемерово: КемГАКИ, 2002. – 177 с.

4. **Марков А.П.** Основы социокультурного проектирования: [учебное пособие] / А.П. Марков, Г.М. Бирженюк. – Санкт-Петербург, 1997. – 268 с.

5. **Сасыхов А.В.** Культурно-досуговая деятельность как социокультурный феномен / **А.В. Сасыхов.** – Киев, 2002. – Ч.1. – 358 с.

6. **Друкер П.Ф.** Задачи менеджмента в XXI веке / **П.Ф. Друкер.** – Москва : Вильямс, 2001. – 270 с.

7. Жданова Е.И. Управление и экономика в шоу-бизнесе: [учебное пособие] / **Е.И. Жданова, С.В. Иванов, Н.В. Кротова.** – Москва : Финансы и статистика, 2003. – 174 с.

8. **Стрельцов Ю.А.** Свободное время и развитие социокультурной деятельности / **Ю.А. Стрельцов** // Вестник МГУКИ. – 2003. – № 1. – С. 76–85.

9. **Ягодзінський С.М.** Науковий дискурс в умовах інформаційного суспільства: методологічний і соціокультурний аспекти : автореф. дис. канд. філос. наук: спец. 09.00.02. – Київ, 2008. – 20 с.

10. Bachelor of science leisure studies [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.nhtv.nl/ENG/bachelors/academic-bachelor-programmes.html>.

11. **Best S.** Leisure Studies: Themes and Perspectives / **S. Best.** – London Sage, 2009. – 336 p.

12. Bircham University Human Network [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bircham.net>.

13. Management & Leisure [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.manchester.ac.uk/study>.

14. **Page S.J.** Leisure: An Introduction / **S.J. Page, J. Connell**. – Prentice Hall, 2010.

15. **Rojek C.** The Labour of Leisure. The Culture of Free Time / **C. Rojek**. – London Sage, 2009. – 216 p.

16. **Torkildsen G.** Leisure & Recreation Management / **G. Torkildsen**. – [5-th ed.]. - London, E & F N Spon, 2005. – 570 p.

References.

1. **Viner N.** (1958). *Kibernetika i obsbhestvo [Cybernetics and Society]*. (E.G. Panfilova, Trans, Je.Ja. Kol'mana (Ed i predislovie)). Moscow : Izd-vo Inostranoj literatury, p. 200 [in Russian].

2. **Kiseleva T.G., Krasil'nikov Ju.D.** (2000). *Osnovy social'no-kul'turnoj dejatel'nosti [Basics of socio-cultural activities]*. Moscow, p. 164 [in Russian].

3. **Tuev V.V.** (Eds.). (2002). *Social'no-kul'turnaja dejatel'nost': istorija, teorija, obrazovanie, praktika: mezhvuz; sb. nauch. st. [Social and cultural activity: history, theory, education, practice: interuniversity. Sat. Sci. Art.]*. Kemerovo: KemGAKI, p. 177 [in Russian].

4. **Markov A.P., Birzhenjuk G.M.** (1997). *Osnovy sociokul'turnogo proektirovanija [Fundamentals of socio-cultural design]*. St. Petersburg, p. 268 [in Russian].

5. **Sasyhov A.V.** (2002). *Kul'turno-dosugovaja dejatel'nost' kak sociokul'turnyj fenomen [Cultural and leisure activities as a socio-cultural phenomenon]*. Kyiv, part 1, p. 358 [in Ukrainian].

6. **Druker P.F.** (2001). *Zadachi menedz'menta v XXI veke [Tasks of management in the XXI century]*. Moscow: Vil'jams, p. 270 [in Russian].

7. **Zhdanova E.I., Ivanov S.V., Krotova N.V.** (2003). *Upravlenie i jekonomika v shou-biznese [Management and economy in show business]*. Moscow: Finansy i statistika, p. 174 [in Russian].

8. **Strel'cov Ju.A.** (2003). Svobodnoe vremja i razvitie sociokul'turnoj dejatel'nosti [Free time and development of socio-cultural activities]. *Vestnik MGUKI – Bulletin of MGUKI*, No 1, pp. 76-85 [in Russian].

9. **Jagodzins'kij S.M.** (2008). *Naukovij diskurs v umovah informacijnogo suspil'stva: metodologijnij i sociokul'turnij aspekti: avtoref. dis. kand. filos. nauk:spec. 09.00.02. [Scientific discourse in the conditions of the information society: methodological and socio-cultural aspects: author's abstract. dis cand. Philosophy Sciences: special 09.00.02.]*. Kiev, p. 20 [in Ukrainian].

10. Bachelor of science leisure studies [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.nhtv.nl/ENG/bachelors/academic-bachelor-programmes.html> [in English].

11. **Best S.** (2009). Leisure Studies: Themes and Perspectives. London Sage, p. 336 [in English].

12. Bircham University Human Network [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.bircham.net> [in English].

13. Management & Leisure [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.manchester.ac.uk/study> [in English].

14. **Page S.J.** (2010). Leisure: An Introduction. Prentice Hall [in English].

15. **Rojek C.** (2009). The Labour of Leisure. The Culture of Free Time. London Sage, p. 216 [in English].

16. **Torkildsen G.** (2005). Leisure & Recreation Management. 5-th ed. London, E & F N Spon, p. 570 [in English].

Анотація.

Кухаренко А.Д. Аксіологічна домінанта професійної підготовки менеджерів індустрії дозвілля.

У статті заявлена аксіологічна домінанта професійної підготовки менеджерів індустрії дозвілля в сучасному суспільстві. Аксіогенна природа організації дозвілля в туристичному сегменті має демонструвати модель комплексного відпочинку, сутність якого полягає в поєднанні активних культуро творчих і комунікаційних форм. Ціннісні домінанти становлять фундамент дозвілльової діяльності й формують духовність на кращих традиціях української культури засобами народної творчості та дозволяють визначити стратегію, перспективи підготовки майбутніх професіоналів індустрії дозвілля.

Розкрито зміст діяльності, обґрунтовані ролі, вимоги, професійні та особистісні якості фахівців сфери дозвілля. Розглянуто роль цінностей освіти у розв'язанні проблем.

Ключові слова: аксіологічна домінанта, менеджер, індустрія дозвілля, професійна підготовка, ролі і вимоги.

Аннотация.

Кухаренко А.Д. Аксиологическая доминанта профессиональной подготовки менеджеров индустрии досуга.

В статье заявлена аксиологическая доминанта профессиональной подготовки менеджеров индустрии досуга в современном обществе. Аксиогенная природа организации досуга в туристическом сегменте должна демонстрировать модель комплексного отдыха, сущность которого заключается в сочетании активной культуре творческих и коммуникационных форм. Ценностные доминанты составляют фундамент досуговой деятельности и формируют духовность на лучших традициях украинской культуры средствами народного творчества и позволяют определить стратегию, перспективы подготовки будущих профессионалов индустрии досуга.

Раскрыто содержание деятельности, обоснованные роли, требования, профессиональные и личностные качества специалистов сферы досуга. Рассмотрены роль ценностей образования в решении проблем.

Ключевые слова: аксиологическая доминанта, менеджер, индустрия досуга, профессиональная подготовка, роли и требования.

Abstract.

Kukhareno A.L. Axiological dominant of professional training of leisure industry managers.

The article describes the axiological dominant of the professional training of managers of the leisure industry in modern society. The axiological nature of the organization of leisure in the tourist segment must demonstrate a model of complex recreation, the essence of which is the combination of active cultural and creative and communication forms. Valuable dominantes form the foundation of leisure activities and form spirituality in the best traditions of Ukrainian culture by means of folk art and allow to determine the strategy, prospects of training future professionals of the leisure industry.

The content of the activity, the roles, requirements, professional and personal qualities of the specialists of the sphere of leisure are substantiated. The role of educational values in solving problems is considered.

Keywords: *Axiological dominant, manager, leisure industry, vocational training, roles and requirements.*

УДК 338.46

ШЛЯХИ СТИМУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

**ДУДНИК О.В., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
МАЙБОРОДА М.М. К.Е.Н., СТАРШИЙ ВИКЛАДАЧ,
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Постановка проблеми у загальному вигляді. Туризм є однією з найбільш перспективних та динамічних галузей світової економіки, потенціал якої в Україні використовується в недостатній мірі. Ця галузь на сьогоднішній день для України, як і для будь якої країни, сприятиме створенню нових робочих місць, збільшенню валютних надходжень, стане джерелом поповнення бюджету. Крім того, туризм стимулює розвиток багатьох галузей економіки таких як транспорт, будівництво, сільське господарство, мистецтво, культура тощо, які прямо чи опосередковано пов'язані з туристичною індустрією. Також туризм є високорентабельним та швидкоокупним бізнесом.

На сьогоднішній день Україна, не приділяє належної уваги розвитку туризму, хоча має усі передумови. Для цієї галузі економіки існує низка стримуючих факторів які мають місце практично в кожному регіоні:

– низька кваліфікація кадрів;